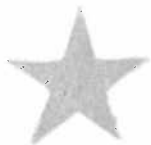

INTERLANGUAGE

AMERICAN ESPERANTO MAGAZINE

Ten Million People
For Esperanto

Battle of Languages
in the U. N.

Many Business Firms
Use Esperanto

AMERIKA ESPERANTISTO

*Oficiala Organo de la
ESPERANTO ASOCIO
de NORD-AMERIKO*

JAN—FEB, 1949

Thirty-five Cents

170

AMERICAN ESPERANTO MAGAZINE

(*Amerika Esperantisto*)

G. ALAN CONNOR, *Editor*

Vol 63

114 West 16th Street
New York 11,
N. Y.

Nos. 1-2

Associate Editors: Dr. W. Solzbacher, Doris Tappan Connor, Dr. Norman McQuown, Dr. S. Zamenhof, V. Rev. Gabriel N. Pausback, Howard E. Latham (Junula Fako).

Sustaining Board: Dr. Luella K. Beecher, J. F. Clewe, Preston Davis, Jr., R. E. Dooley, Robt. Eadie, Ben B. Ehrlichman, David B. Ericson, Hal Ewen, Anonymous, Dr. G. P. Ferree, Dan Ward Gibson, Wm. H. Gix, Usonano Eksterlande, Howard E. Latham, A. S. Mellichamp, Anonymous, Tony Nabby, R. C. Palmer, Grace Randolph, H. Elwin Reed, H. S. Sloan, Herbert Smart, F. H. Sumner, Dr. Cecil Stockard, Washington Espo Club, Anonymous, Mrs. Flora Wyman.

CONTENTS — ENHAVO

10 Million People Want Esperanto	1
"Battle of the Languages" in U. N. . . <i>W. Solzbacher, Ph. D.</i>	3
Interlanguage Progress	7
Esperanto in Action Around the World	8
Do Business Firms Use Esperanto?	10
EANA Honor Roll, 1948	13
Editor's Desk <i>G. Alan Connor</i>	16
"Give 10c a Day — To E.A.N.A."	17
Diversaj Anoncoj	18
Bluzo kaj Pantalono <i>W. S.</i>	19
Kanada Informo	20
Amerikaj Impresoj <i>Julia Isbrücker</i>	21
"Amiko Skippy" <i>Edwin Sievers</i>	24
Dezerta Nokto — <i>Vera Sperto</i> <i>Elbert Wells</i>	25
Best Esperanto Books	28
Esperanto-Kroniko	30
Deziras Korespondi <i>Back inside cover</i>	

Jarabono eksterlande, \$1.50; enlande, \$2.00

Make Checks Payable to *Esperanto Association of North America*

Minimum Membership in E.A.N.A.—\$3.00 per Year
Active Sustaining Membership — \$5.00 per Year

AMERIKA ESPERANTISTO

Vol. 63

JANUARY-FEBRUARY, 1949

Nos. 1-2

10 MILLION PEOPLE WANT ESPERANTO

The President of France, *Vincent Auriol*, the Dutch Prime Minister, *Willem Drees*, and the Polish Prime Minister, *Joseph Cyrankiewicz*, were among the more than ten million people from all over the world who, up to January 1, 1949, had signed a petition to the United Nations, urging support of Esperanto. The petition asks the U. N. to "give urgent and serious consideration" to the international language question. "In view of the worldwide use of Esperanto, the only auxiliary language which has had appreciable success," the petition urges the U. N. to "help spread the use of this language."

Signers of the petition include 258 members of parliaments and legislatures, 521 members of city councils, 1,171 leading educators, 33,787 teachers, 60,010 businessmen, 1,798 hotel managers, 1,545 clergymen, 1,791 lawyers, 504 leaders of labor unions, 1,214 scientists, 1,230 journalists, 4,533 physicians, 1,538 linguists, and many others. "Collective" signatures were voted upon by various teachers' organizations, youth groups, tourist agencies, labor unions, political parties, and religious organizations.

In addition to the petition campaign, many other factors have brought the language problem and the claims of Esperanto to the forefront of public interest. Press reports and interviews with delegates to various international conferences held in the summer and fall consistently emphasized the language difficulties which continue to be a serious obstacle to understanding.

In reporting to the members of the Park Avenue Christian Church, New York City, about his experiences at the first assembly of the World Council of Churches held

AMERIKA ESPERANTISTO

at Amsterdam, the *Reverend Ira W. Langston*, according to the "New York Times," stressed three principal difficulties. The very first was: "We had a great language problem."

When girl scouts from the United States, Canada and Brazil held a camp at Cooperstown, N. Y., a Canadian girl, *Donna Jean Haley*, of Windsor, Ont., told a "New York Herald Tribune" correspondent: "I think if you could get past the language barrier, world government wouldn't be a cinch, but it would be possible. Living in a camp where three languages are spoken freely, I've already seen how suspicion disappears as soon as people get to understand each other."

At such highly specialized meetings as the World Congress for Mental Health, at London, misunderstandings were so common that *Albert Deutsch*, of the "New York Star," headlined one dispatch: "Word-Traps at Health Congress." He began his story by stating: "Language difficulties are certainly among the greatest obstacles to world understanding and peace."

These statements, selected from among many, indicate that the need for a world interlanguage is now felt almost universally. This is the time for members of the Esperanto movement to put their case before public opinion, to make the facts known, and to demonstrate that Esperanto is not just a *possible* solution for the language problem, but a living reality, a practical instrument of international understanding that has stood the test of time and is being used in a great variety of fields with remarkable success.

In the United States and in Canada a concerted effort to this effect is being made by the Esperanto Association of North America. It needs *your* support to make sure that the countries of North America do not lag behind in the endeavor to make Esperanto play its full role as an indispensable instrument of worldwide understanding and co-operation.

“BATTLE OF THE LANGUAGES” RAGES IN UNITED NATIONS

WILLIAM SOLZBACHER, PH. D.
*Member of the Speakers' Research
Committee for the United Nations*

As a result of the acceptance of Spanish as a third “working language,” the United Nations now finds itself in the pangs of another “battle of the languages.” Russia’s and China’s attempts to obtain “working” status for their languages as well, remained unsuccessful at Paris in December, but both nations have served notice that they will bring the matter up again when the U. N. General Assembly meets at Flushing Meadow, New York, in April 1949.

“There was general agreement, both in committee and in the Assembly,” the official United Nations Bulletin stated in its January 1 issue, “as to the desirability of including other languages among the working tongues of the United Nations, disagreement being on the practical, administrative, and financial difficulties entailed.” The latter part of this sentence is a remarkable understatement. It would be nothing short of a catastrophe if Russian and Chinese were added to the “working languages” of the U. N. and every word spoken at the thousands of U. N. meetings would have to be translated and “processed” in five languages. Fortunately, a decision of this kind is not likely to be taken this spring because neither Russia nor China are able to muster enough Assembly votes. The Secretariat may be relied upon to oppose any further “reform” in this direction. The “battle” will probably be halted by a truce, but it must be expected to break out again at some later date.

When it was agreed at the San Francisco Conference, in 1945, that English, French, Spanish, Russian and Chinese should be the official languages of the U. N., it was realized, to the regret of many, that it was materially impossi-

AMERIKA ESPERANTISTO

ble to use all five of them for all purposes. English and French were, therefore, given a privileged status as "working languages." This means that speeches may be made and documents submitted in any one of the five "official" languages but that, in general, translations are made into the "working" languages only.

It was decided in principle that the most important documents and publications should be published in all five official languages. In fact, however, the U. N.'s Russian and Chinese publications have never been able to catch up with the others. When the U. N. Weekly Bulletin was started in August 1946, prospective subscribers were requested to indicate which one of 5 editions they wanted. In fact, the Bulletin's Russian and Chinese editions are still inexistent. The other 3 editions, for technical and financial reasons, had to discontinue weekly publication at the end of 1947, to become semi-monthly periodicals.

The proposal to make Spanish a "working" language was introduced for the first time in October 1947 by the Philippines but was pigeonholed for further study by the Secretariat. It was later submitted again as a "joint draft resolution" signed by the delegates of Bolivia, Chile, Cuba, Haiti, Mexico, Peru, the Philippines, and Uruguay. The Secretary-General of the U. N reported in September 1948 that the use of Spanish would cause additional expense of almost 2 million dollars. It was widely believed that, in the budget-minded General Assembly, this would be sufficient reason to kill the resolution. It did, in the Administrative and Budgetary Committee, but not in the Assembly. An alliance was formed between the 20 Latin American and the 6 Arab States, plus the Philippines, Ethiopia, Liberia, Burma, Iran, and Greece, and Spanish won on December 7, against all the big powers, by a vote of 32 to 20, with 5 abstentions.

There is jubilation in Latin America, as one might expect. One Buenos Aires weekly, for instance, "Criterio,"

AMERIKA ESPERANTISTO

claimed enthusiastically that "Spanish is a language of internationalists, a vehicle of ideas full of universality and generosity, a speech of dignified peoples, however different they may be in economic and cultural achievements." The article scoffed at the claims of other languages because "Russian and Chinese are certainly not fit for a dialogue between nations" and also at "that shameful argument of extra expense," and concluded: "The Spanish-speaking nations have now obtained increased importance among the democracies of the world."

It is difficult, indeed, to deny that Spanish has a legitimate claim to equal rights with English and French. It is equally difficult to deny that Russian and Chinese are spoken by many more people than Spanish. At some time in the future, advocates of German and Japanese, Hindustani and Malay, may point out that each one of these languages is understood and spoken by more people than French. Some Italian statesman may wish to take up the argument for his language which Baron Sonnino lost at the Versailles Peace table. The 6 Arab States, to which Transjordan, Morocco, Tunisia, Lybia, etc., may be added in some not too distant future, may claim that Arabic is the language of more member nations of the U. N. than any other tongue except Spanish. All these claims will be "just," but their recognition would make the U. N. machinery completely unworkable.

Added to the innumerable misunderstandings and to the inevitable confusion and irritation caused by translations, even when interpreters are of the highest calibre, the irreconcilable claims of many national tongues are creating a serious obstacle to understanding and cooperation. The logical means of overcoming these obstacles would be the adoption of *one* common language, a *neutral Interlanguage* which would do away with the privileged status of some languages and with the rivalry between them and would place all delegates on an equal footing. Esperanto claims to

AMERIKA ESPERANTISTO

be the answer to this question. *Those who use Esperanto are able to back up their claims with a large number of authoritative witnesses and with factual evidence.* The witnesses include the Secretariat of the old League of Nations, predecessor of the U. N.

The Report of the General Secretariat of the League of Nations on "Esperanto as an International Auxiliary Language," adopted by the League's Third Assembly at Geneva, in 1922, contains, on page 31, the following evidence: "We have witnessed the case of the International Conference of Educational Authorities at the Secretariat of the League of Nations, at which the debates were in Esperanto. We were much struck by the ease and rapidity with which delegates from all countries expressed their ideas and understood one another; moreover, the discussions were not interrupted by translations. As many as 32 speakers were heard at the same meeting and an amount of work was done in three days which might have taken 10 days to accomplish in an ordinary conference using several official languages. Of course, the nationality of certain delegates is sometimes recognized by their accent, but this is not so in a majority of cases since the pronunciation of Esperanto, like that of Italian, seems to be much more uniform and more easily acquired by all nationalities than that of English or French, for instance. Anyone who came into the room without warning would think he was listening to a discussion in Portuguese or Rumanian. The unanimity and equality produced in such a meeting by the use of a common language are very striking. *It puts everybody on the same footing and allows a delegate from Peking or The Hague to express himself as forcefully as his colleagues from Paris or London.*"

The new book, "*Esperanto — The World Interlanguage*", fully discusses the language problem, and includes textbook, world directory, and vocabularies. *Specially priced* at \$2.50.

INTERLANGUAGE PROGRESS

Stamp collectors will be interested in postmarks with Esperanto text recently used by the post office administrations of several countries. One of them, used at the first postwar Austrian Esperanto Congress, carried a bilingual inscription (in Esperanto and German); another, used by the post office of Krefeld, British Zone of Germany, on the occasion of the Esperanto Congress for Rhineland and Westphalia. A postage stamp with Esperanto text was issued by the Bulgarian Government in the summer of 1947.

Harald Thilander, of Stocksund, Sweden, who celebrated his 70th birthday October 25, is one of the greatest benefactors the blind people of the world have ever had. He is also one of the most outstanding Esperanto editors. Completely blind and almost deaf, Mr. Thilander has edited and published for many years the most important Esperanto journal for the blind, "Esperanta Ligilo," as well as another Esperanto periodical in Braille script, "Nia Mondo." Since 1909 he has been Editor of "De Blindas Veckoblad," the Swedish weekly in Braille script. At various critical moments, when newspapers for the blind in different countries were unable to carry on, Mr. Thilander printed in his shop the journals for the blind in Norway, France, Bulgaria, Spain, and Ireland. The Irish journal for the blind was printed by him for several years, the other periodicals for shorter periods. We are pleased to learn that, in spite of his advanced age, Mr. Thilander is in excellent health and as indomitable in his work for the blind and for Esperanto as ever. Our readers will remember that Mr. Thilander was awarded the Josefina Larsson Prize of the Stockholm Peace Society for 1946, because of his work for peace and international understanding.

In the Western Zones of Germany, 95 Peoples' Colleges (Adult Education Centers) are now featuring Esperanto classes.

ESPERANTO IN ACTION

In South Africa, the Student Christian Movement recently published a translation in Afrikaans of "The Song of Our Syrian Guest," a religious book by W. H. Knight. The central theme of the story is the Twenty-Third Psalm. The text of the Psalm is printed in Afrikaans with a parallel translation in Esperanto, thus drawing attention to the Interlanguage. The book was translated by J. Semmelink.

How Esperanto helps promote international understanding by enabling common people of all countries to become acquainted and friendly with one another is demonstrated by the example of just one Swedish Esperanto Club, the one at Karlskoga, a city of 30,000 inhabitants. Last summer members of this club had seven foreign guests, from Holland, France, and Czechoslovakia, staying with their families for several weeks or even months. None of the guests knew any Swedish, but Esperanto proved to be an effective bridge of understanding and served successfully for private conversations as well as social gatherings.

In Finland an Esperanto Study Conference for the Scandinavian countries was successfully held in the summer. The faculty included 6 Finns, 3 Danes, 2 Swedes, and 1 Norwegian. In spite of difficult conditions in postwar Finland, 144 Finnish students and 41 foreign guests managed to go to Jämsä for a period of ten days.

30 *shortwave news broadcasts in Esperanto* are at present scheduled every week. They come twice a day, including Sunday, from Prague (Czechoslovakia), once a day from Paris (France), twice a week from Bern (Switzerland), Stockholm (Sweden), and Sofia (Bulgaria), once a week from Belo Horizonte (Brazil), Warsaw (Poland), and Vienna (Austria). There are occasional shortwave broadcasts in Esperanto from stations in the Netherlands, Australia, and other countries.

AROUND THE WORLD

One of Great Britain's most important labor unions, the National Union of Railwaymen, passed the following resolution at its Annual Meeting, held at Ayr, Scotland, in July 1947: "That this Conference agrees to encourage and assist in every possible way the spread of Esperanto, the international auxiliary language, and that Resolutions be sent to T.U.C (the Trade Union Congress), and the Government, requesting that Esperanto be taught in all schools and colleges throughout the British Empire, so that all countries will adopt the principle of knowing two languages, National and International. . . ."

Esperanto summaries in scholarly periodicals are becoming increasingly numerous. Latest additions to the list are: "Giornale di Clinica Medica," Italy, and the Bulletin of the Ornithological Society of Mulhouse, France.

The Educational Secretary of the British Esperanto Association, Mr. Montagu C. Butler, recently released some figures about his work from 1932 to 1946. During that 15-year period he delivered 2,125 lectures, 1,245 at schools and 880 at other meetings. Audiences totalled 190,361, comprising 168,512 at schools and 21,849 at other meetings. At the schools visited, 6,925 teachers and 161,587 students attended Mr. Butler's lectures and demonstration lessons. We wonder whether anyone in the Esperanto movement can top this. Mr. Butler, furthermore, is the author of an excellent textbook ("Step by Step in Esperanto"), the compiler of a Hymn Book and a Song Book in Esperanto, and the Editor of "The British Esperantist." He adapted the Pitman shorthand system to Esperanto and was one of the principal contributors to the "Enciklopedio de Esperanto."

In Korea, Esperanto is being taught at the Seoul Teachers' College.

DO BUSINESS FIRMS USE ESPERANTO?

The question is often asked to what extent Esperanto is being used in business, international trade and international transportation at this very moment. Without attempting to give a complete answer, we thought it might be worth while to piece together some information chosen at random from current issues of Esperanto journals, year books, circulars, etc. We are listing only firms of major importance, using the following letters to indicate in which form Esperanto is used:

A—uses Esperanto in advertising

C—corresponds in Esperanto

E—organizes or sponsors Esperanto classes for employees

I—supplies Esperanto interpreters

Transportation & Aviation

TWA (Trans-World Airline), Kansas City, Mo.—A

KLM (Royal Dutch Airline), The Hague—A

DDL (Danish Airline), Copenhagen—A

Naylor Air Service (Air Taxi Service), Maidenhead, England—ACI

Shannon Trans-Atlantic Airport, Ireland—I

SNCF (French National Railroads)—ACI

Hungarian State Railroads, Budapest—E

Austrian Post Office Administration—AE

C. L. Nielsen, Copenhagen, transportation—A

Bennetts Travel Agency, Oslo—A

Intercontinentale, Bratislava Transportation & Shipping—A

Trade Fairs

Aero-Fair, Utrecht, Netherlands—ACI

Maritime Fair, Taranto, Italy—AC

International Fair, Lyon, France—ACI

British Industries Fair, Birmingham—I

Manufacturers

CARBA A. G., Bern, Switzerland, machinery for air-conditioning, welding, etc.—AC

L. G. Mouchel & Partners Ltd., London, builders of bridges, piers, grain elevators, etc.—A

Wuester & Co., Schwanenstadt, Austria, saws—AC

AMERIKA ESPERANTISTO

- Papéterie de Moulin-Vieux, Pontcharra, France, paper mills—AC
First Slovak Yeast, Alcohol & Nutritional Fats Factory, Trenčín
—AC
Yxhults Stenhuggeri A.B., Hällabrottet, Sweden, building materials
—A
Doksana, chemical supplies for laundries, Doksy, Czechoslovakia,
—AC
Nova Estrella, Rio de Janeiro, Brazil, stockings—AC
M. Jansen-de Wit's Kousenfabrieken N.V., Schijndel, Holland,
stockings—AC
A. Villafranca, Buenos Aires, glassware—AC
Industrias ACLIT, Rio de Janeiro, Bakelite, Galalite, Polisterine,
etc.—AC
Első Szegedi Konzervgyar r. t., Szeged, Hungary, canned food—AC
Vitamin Szegedi Paprika C., Szeged, Hungary, paprika—AC
Edvard Moravets, a.s., Upice, Czechoslovakia, linen & textiles—AC
Baumann-Gruetter Soehne, Langenthal, Switzerland, linen & tex-
tiles—AC
N. V. Bossche Textiel Industrie, Netherlands, elastic ribbon, braces,
etc.—AC
Slovena, Zilina, Czechoslovakia, wool cloth—AC
C. K. Kronenburg, Culmborg, Netherlands, fire pumps, rubber
hose, etc.—AC
ERU, Woerden, Netherlands, cheese—A
Svoboda, Plzen, Czechoslovakia, artificial flowers—ACI
V. Jandik, Pardubice, Czechoslovakia, marzipan—AC
AZOMBRO, Uppsala, Sweden, supplies for magicians—AC

Importers & Exporters

- Helical Bar & Engineering Co., London, building machinery, steel,
etc.—AC
Eagle Company, Bombay, India, tobacco, food, medical supplies—A
Komerca Esperanta Kompanio, Dublin, Ireland—ACI
Linden & Lindstroem, Goeteborg, Sweden—A
Jan Pujdak i S-ka, Lodz, Poland photo & sports goods—AC
Etienne Negrel, Marseille, France, medical supplies—AC
Oscar Buenemann, Hamburg, Germany, woodpulp, cellulose, news-
print—AC
A. Bruckner, St. Poelten, Austria, textiles—A
J. Sales, Zaragoza, Spain—AC
Guido Rossi, Milan, Italy—AC
M. M. Lourenço de Gouveia, Funchal, Madeira—AC

AMERIKA ESPERANTISTO

Banks

Hungarian General Credit Bank, Budapest—ACI
Pest i Magyar Kereskedelmi Bank, Budapest—AC
Handelsaktieselskabet J. A. K., Copenhagen, Denmark—A

Tourism

City of Edinburgh, Scotland—A
City of Bruges, Belgium—A
City of Antwerp, Belgium, Tourist Service—A
City of Budapest, Hungary, Tourist Information Service—AC
City of Bern, Switzerland—A
Hotel Balima, Rabat, Morocco—ACI
Hotel Metropol-Monopol, Bern, Switzerland—ACI
Hotel Continental, Budapest, Hungary—ACI
Hotel Roosevelt, Nice, France—A
Royal British Hotel, Edinburgh, Scotland—A
Grand Hotel, Oostduinkerke, Belgium—ACI

THE LINGUAPHONE HOME STUDY COURSES

ORDER YOUR LINGUAPHONE FROM A.E.

You can learn *ESPERANTO*, or any other language listed below, by the world-renowned *Linguaphone* Ear-Eye Method. Order through *American Esperantist*, for benefits to both yourself and your Esperanto Central Office. You may select from:

Esperanto	Russian	Swedish	Persian
Italian	Finnish	Hebrew	Hausa
Irish	Arabic	Bengali	Spanish
Polish	Japanese	Greek	Dutch
Chinese	Latin	German	Afrikaans
Malay	French	Czech	Hindustani
English	Portuguese	Norwegian	Effik

The regular list price for *Esperanto*, complete course, is \$50. Most other languages are priced the same. A few are higher, a few lower — dependent upon number of records and other factors. Write to *American Esperantist* about any language in which you are interested. Special arrangements for members of E.A.N.A. Teachers and Club-leaders will receive extra consideration when ordering through *A.E.*

EANA HONOR ROLL, 1948

EANA, and the Central Office staff, express sincere and profound appreciation for the extra support represented in the following lists of Members of the Sustaining Board and Members in the higher categories of EANA Membership. All, together, made it possible to carry on under difficult circumstances.

Members of the Sustaining Board

Dr. Luella K. Beecher	A. S. Mellichamp
Olive Campbell	Michigan
Dr. Edwin L. Clarke	Tony Nabby
John L. Clewe	Grace Randolph
Preston Davis, Jr.	H. Elwin Reed
Ben B. Ehrlichman	H. S. Sloan
Harold Ewen	Herbert Smart
James H. Furay	F. H. Sumner
Dan Ward Gibson	Washington Espo Club
William Gix	John W. Wood
Anonymous	Flora Wyman

Patron Members

W. G. Adams	Fritz Mitschke
Angela Alfaroli	Prof. Parry Moon
Francis E. Ballard	Anonymous
Dr. Luella K. Beecher	Viktoro Murajo
Dr. F. W. Breth	Mr. & Mrs. Marshall Muse
A. M. Brya	Charles E. Peterson
Prof. J. M. Clifford	D. W. Pittman
Alfred D. Dennison	Dr. M. J. Plese
Detroit Espo Society	Charles Ramsay
E. G. Dodge	Eda T. Sayers
Robert Eadie	James D. Sayers
David B. Ericson	Joseph R. Scherer
Cora L. Fellows	Chas. E. Simon
Dr. G. P. Ferree	Dr. W. Solzbacher
Dan Ward Gibson	F. M. Steadman
William Gix	Prof. Joseph Tamborra
William A. Knox	E. L. Wells, Jr.
Howard E. Latham	John W. Wood
Los Angeles Espo Club	George B. Wrenn
Fred H. McMann	Flora Wyman

AMERIKA ESPERANTISTO

Sustaining Members

Karl R. Anderson
H. R. Arnold
Clement Ayres
Jewell Bainbridge
Joy Postle Blackstone
Robert Blackstone
Myron A. Bondelid
Charles H. Briggs
Donald R. Broadribb
Fred L. Broening
G. Ewart Brown
J. F. Brown
Wm. C. Chapin
J. Leo Chapman
Charles Chomette
G. Clayton
A. B. Coigne
Edward Collins
Affonso H. S. Correa
Catherine L. Coss
T. Edward Cushing
Madeleine Darroch
Alfred D. Dickau
Alice Wilson Dietrich
G. H. Dietz
H. E. Dillinger
Armin F. Doneis
Mary Harlow Doneis
Paul Doubek
James R. Douglass
Harold R. Dreyer
David M. Earl
Ivar K. Ekstrand
A. J. Emery
Elwood R. Etter
Warren Ewing
John E. Falk
Ben Fallman
W. H. Fenton
R. A. Flavell
Frank X. Graser

Jerry Greene
Bernard Haag
Frank Hammerschlag
Homer R. Hansen
Polly Harmon
H. S. Harris
Harry Harrison
Edwin W. Haynes
Bertha Helmer
P. H. Hensley
George Hirsch
W. F. Holeka
Roy E. Holland
Harold Isele
Alden F. Isnor
Fabian S. Jacymia
Clemens O. Jaeger
Maurice Jagoda
John W. Jeffers
Princess O. Jones
Hans B. Julow
Peter M. Kaitis
Ross F. Kavaner
J. Kerdelevich
Dr. Margaret Kidder
Agnes Kirsch
Stuart Kittredge
A. S. Knapp
Mrs. Olivio Kovary
Eugene T. Lake
Com. & Mrs. R. E. Lambert
Russell R. Lambert
Augusta C. Lemmer
Elise C. Lippmann
Jack McCarthy
Lemuel J. McCaulley
Mrs. Francis McDowell
R. C. Marble
Mrs. R. C. Mather
Herbert L. Miles
Ruth S. Moline

AMERIKA ESPERANTISTO

W. T. Myers
Gilbert Nickel
Andrew O'Reilly
Frank L. Parsons
V. Rev. Gabriel Pausback
Arnold Pennekamp
Oscar Poehlman
S. C. Pyfer
Harold Ramsey
Grace Randolph
H. Elwin Reed
A. E. Regal
Julie Regal
R. E. Robichaux
E. A. Rogers
Dr. Robt. I. Rubinstein
W. S. Ryan
Leo Saari
Ernest Samuelson
Dr. Oswald Schlockow
Frank J. Schmidt
Mazah E. Schulze
Mrs. W. C. Schulze
Dr. A. M. Schwager
Jessie Scott
Mary M. Seegers
Mrs. F. E. Seidman

Jean Shapleigh
Michael Shuwarger
Edwin Sievers
Isabel P. Snelgrove
Regina Solzbacher
Salvatore Spinella
Mark Starr
J. M. Steinwinder
Donald Stephens
Anne E. Stevenson
C. K. Sutcliffe
Iver Svarstad
Mr. & Mrs. L. H. Thomas
Herbert L. Thompson
Nicholas Torzs
May D. Van Sloun
William Vathis
James M. Vicary
Max. M. Villareal
A. E. Vinzent
Mrs. Lee M. Wainman
Arthur E. Warren
Victor Welman
Albert Whitworth
Dr. Chas. R. Witt
Helene Wolff
Amy Woods

Life Members

L. E. V. Anderson
Van Allen Lyman
Walter F. Regenhardt

Contributions

To Sustaining Fund, end of year 1948: A. E. Regal, C. Cameron Macdonald (\$5), Dr. Lehman Wendell, Mrs. R. C. Mather, W. B. Patzer, Clement Ayres, Harold Schroepfel, J. H. Furay, G. Clayton, Geo. Wagner, Dan Ward Gibson (\$24.50), Stewart Gould, Julia May Leach, L. E. V. Anderson (\$20), Jeannette B. Rice.

To Public Relations Committee (help for "stuffers"): Grace Randolph, George Bailey, Jr., E. G. Dodge, R. T. Arnold, Charles Chomette, Robt. Blackstone, Martin G. Vikla, Elmira Esperanto Club, Maud Storms.

Higher levels of achievement seem to be just ahead for EANA, despite the difficulties of past years. The year 1948 saw a temporary pause in the publication of AE. In its place we issued a few Bulletins, and gave the new book, *Esperanto: The World Interlanguage*, as recompense. Now the AE again appears (a bit late due to new format and printing conditions, but with greater certainty of regular appearance henceforth.) We base our forecast of achievement upon greater financial assistance, and greater unity of membership, — factors which are essential to the building of a real organized movement and a real headquarters to service such a movement. A great mass response to the "10-a-day plan" (see following page), would put EANA definitely out of uncertainties, and would provide office assistance, vastly increased promotion possibilities, and a monthly *Amerika Esperantisto* almost at once. Please give personal thought to these tremendous potentialities, and let us have your reaction.

Looking ahead to elections, EANA, 1949, the Executive Committee has appointed, as Chairman of the Nominations Committee, *G. E. Wagner, 3182 West 94th Street, Cleveland 2, Ohio*, to whom all suggestions may be addressed. Recent rules of the Estraro, including matter of elections, will be printed in next issue of AE.

New Rates for Book Rental Service, are announced by the Director of EANA Book Rental Service, *E. G. Dodge, 1471 Irving Street, N. W., Washington 10, D. C.* Write to S-ro Dodge for information. Further details will be printed in next issue of AE.

The Esperanto Association of North America

EXECUTIVE COMMITTEE

W. Solzbacher, *President* G. Alan Connor, *Secretary* Joseph Leahy, *Member*

"GIVE 10c A DAY — TO E.A.N.A."

As EANA begins the most promising year in its development, we repeat the above slogan of our departed President Edwin L. Clarke. His appeal brought forth a number of "*Members of the Sustaining Board*," devoted to the building of an EANA *equipped for the promotion of Esperanto*. With profound gratitude, we wish to emphasize that their extra financial assistance made it possible for the Central Office to carry on through the past difficult year.

They continue to sacrifice for this effort! And, in response to our recent bulletin, other members are now coming forward to cooperate in the "10c-a-day plan." Some eight more members have already joined the Sustaining Board. *If eighty more members could grasp the tremendous significance of this cooperative effort, then giant strides of progress for Esperanto in America would result.*

Due to the steady conviction of EANA members that Esperanto is the only answer to the language problem, and due to their willingness to back up that conviction with financial assistance, we can report that one Foundation has definitely promised to give E.A.N.A. a "grant-in-aid." *Now, of all times, is the time!* — The time to show this and other Foundations that we mean business! *Join the "10c-a-day plan" now — even if it be a sacrifice to spare 10c each and every day.* The next AE will fully report the entire campaign. May we include *you* — and many others — to make a truly impressive "Sustaining Board."

EANA contributions are deductible for income tax purposes.

DIVERSAJ ANONCOJ

EANA KONGRESO 1949, verŝajne okazos en Wilmington, Del., je la 2a, 3a, 4a, de Julio. *S-ano Gilbert Nickel* nun klopodas pri aranĝoj. Pretigu vin pri ĉesto je tiuj datoj. Ni esperas presi plenan informon en la sekvonta AE. S-ano Nickel jam faris diversajn paroladojn pri Esperanto, kiuj helpas pri publikigado en Wilmington: (1) Kooperativa Klubo, (2) Amerika Asocio de Kolegiaj Virinoj, (3) Klubo de Leonoj.

Foto-Glumarkoj, de vi mem aŭ de viaj karuloj, estas faritaj de *Joseph Leahy*, 1754 *Lanier Place*, N. W., *Washington*, D. C. Ili estas belaj kaj utilaj — sendu peton al li por priskriboj kaj ekzemploj. Speciale interesaj estas la foto-glumarkoj sammezure kiel poŝtmarkoj.

La 34-a Universala Kongreso de Esperanto, kiu okazos en Bournemouth, Anglujo, de la 6-a al la 13-a de Aŭgusto, promesas fariĝi tre sukcesa. Ĝis la 3-a de Decembro jam aliĝis 468 gesamideanoj el 25 landoj, inter ili 4 el Usono kaj 2 el Kanado. Sendu tuj al EANA, aŭ al la kongresoficejo: *34-a Universala Kongreso de Esperanto*, *Heronsgate*, *Rickmansworth* (Herts.), *Anglujo*, por aliĝiloj, informoj, ktp.

Esperanto-Skribfolioj, *Kalendaroj*, *ktp.*, kun devizoj kaj motoj pri Esperanto, estas presitaj de samideano *Elwood R. Etter*, R. R. 1, *Bradford*, *Ohio*. Turnu al li ankaŭ pri kovertoj kaj sorbaperoj, ktp. Skribu al li por ekzemploj kaj prezoj.

Abonu al "La Juna Vivo", organo por la junularo, instruistoj, kaj amikoj de la junularo. "*La Juna Vivo*" estas tre bone presita, monata gazeto kun simpla, kaj interesa legaĵo en bonega Esperanto-stilo. Ĝi estas la organo de la Tutmonda Junular-Organizo en Nederlando. *Abonu la gazeton ĉe E.A.N.A. Jarabono* \$1.25. Sendu la kotizon nun por 1949. Ni rekomendas tiun gazeton ne nur al lernantoj, sed al ĉiuj.

BLUZO KAJ PANTALONO

(*Amuza studo pri vortoriginoj en Esperanto.*)

Kara leganto, ĉarma legantino, ĉu vi scias, ke la vestoj, kiujn vi surhavas, ricevis siajn nomojn de multaj lingvoj kaj de diversaj ekzotikaj nomoj personaj kaj geografiaj? La plimulto estas ne de eŭropa, sed de orienta deveno. Eĉ mallonga rigardo sur la originon de la vortoj en nia lingvo konvinkas nin, ke nia civilizo estas vere tutmonda kaj ke Esperanto, prenante vortojn el la franca, latina kaj germana lingvoj, fakte transprenis multajn vortojn de araba, hinda, persa kaj afrika deveno.

Ĉemizo venas de la araba vorto *qamis*. *Jako* kaj *jupo* ambaŭ venas de la araba *jubbah*. *Bluzo* ricevis sian nomon de la egipta havenurbo *Pelusion*, kie francaj maristoj vidis la vestaĵon unuafoje dum la Krucmilitoj. Ĝi tiel plaĉis al ili, ke ili enkondukis ĝin en Francujon kaj la okcidentan mondon.

Via *pantalono*, sinjoro — aŭ sinjorino —, devus pensigi vin pri *Sankta Pantaleono*, kuracisto en Azio, kiu fariĝis kristana martiro kaj post la morto patrono kaj protektanto de la granda urbo Venecio. La Venecianoj ofte estis moke vokataj “pantoloni” laŭ ilia sanktulo, kaj fine ilia plej tipa kaj plej ridinda vestaĵo ricevis la saman nomon. De longa tempo ĝi perdis sian ridindecon, kaj nun ĝin surhavas ĉiuj viroj kaj multaj virinoj.

Kalsono venas de la latina vorto *caliga* (ŝuo). La signifo evoluis iom post iom: ŝuo (lat. *caliga*), ŝtrumpeto (franca *chaussette*), kalsono (fr. *caleçon*).

Robo havas la saman originon kiel *rabi* kaj *ravi*. Vi ja scias, sinjorino, ke robo povas esti rava, sed eble vi ne jam aŭdis, ke la franca vorto *robe* komence signifis vestojn rabitajn de la malamiko en milito.

Gamaŝoj estas nomitaj laŭ la nordafrika oazo *Gadames*. Ke *mokaseno* estas amerik-indiana vorto, estas ja sufiĉe konata fakto.

AMERIKA ESPERANTISTO

Ĉapelo, *ĉapo* kaj *kapuĉo* havas la saman latinan originon kiel *kapo*, *ĉapitro* kaj *ĉeĉo*. *Makintoŝo* estas pluvmantelo ricevinta sian nomon de la skota eltrovinto *MacIntosh*.

Pijamo estas vorto orient-hinda, *sarongo* malaja, *kimono* japana, *turbano* persa (samorigina kun *tulipo*). *Kamizolo* havas la saman araban originon kiel *ĉemizo*. *Ŝalo* kaj *kaf-tano* estas persaj vortoj, *ŝuo* kaj *ŝtrumpo* germanaj, *vesto* kaj *veŝto* latinaj; *sandalo* estas grekdevena.

Korseto kaj *korsaĵo* havas la saman latinan originon kiel *korpo*. *Zono* estas greka, *ŝelko* estas pola vorto. *Pelto* estas latina, *mufo* germana.

Kravato estas *kroata* (jugoslava) vestaĵo.

La materialoj, el kiuj la vestoj konsistas, venas el multaj landoj. Tial iliaj nomoj estas prenitaj el multaj lingvoj. *Kotono* estas araba vorto, *silko* kaj *serĝo* signifas "ĉina" (lat. *sericum*), *daŝmasko* estas nomita laŭ la famkonata ĉefurbo de Sirio, *kaŝmiro* laŭ la monta ŝtato en Hindujo, *kalikoto* laŭ la hinda havenurbo Calicut. *Lano* kaj *lino* estas latinaj, *ledo* irlanda, *kaŭĉuko* amerik-indiana. *Nilono* estas artefarita vorto fabrikita en Usono, *raĵono* artefarita vorto fabrikita en Francujo.

—W. S.

KANADA INFORMO

Diversaj Kanadaj Gazetoj publikigis inform-leterojn pri Esperanto lastatempe. En Toronto, la *Daily Star* aperigis leteron de F. Kaeble, la *Globe & Mail* presis leterojn de *Edis Fairbairn* kaj *Dez. Hackett*. Leteroj de *Hugo Gerisch* ofte aperas en la loka gazeto de Picton.

La *Toronto-Esperanto-Klubo* prezentas regulan programon de kunvenoj, festoj, kaj eĉ eldonas malgrandan bultenon por sia membraro. En Decembro ili festis Zamenhof-Tagon, kun paroladoj de *David Jenkins* kaj *Edgar Mould*. Ankaŭ troviĝis muziko.

C. C. Macdonald, Fort William, Ont., paroladis al la Rotario-Klubo en tiu urbo kun granda sukceso. Aperis longa artikolo en la tagjurnalo pri Esperanto. *S-ano Macdonald* nun preparas starigon de Esperanto-kurso tie.

AMERIKAJ IMPRESOJ

JULIA ISBRÜCKER

La komforta, luksa ŝipo "Nieuw Amsterdam" portis min al la lando, al kiu nuntempe ĉies okuloj estas direktitaj, la lando, kiu tiel multe helpis en la liberigo de Nederlando kaj dum la mallumaj tagoj post la milito. La unua persono, kiun mi renkontis en la ŝipo, estis bona, simpatia Esperantistino, F-ino Mary Gassler, Nederlandanino, kiu deĵoras en la ŝipo kiel telefonistino. Kuraĝiga komenco!

La elŝipiĝo ne iris tre glate; sufiĉas diri, ke la ŝipo alvenis je la kvina kaj duono posttagmeze kaj ke mi povis forlasi la doganejon je la 10-a horo vespere, kaj miaj kompatindaj geamikoj, Gesinjoroj Connor, atendadis, atendadis sur la malvarma strato. Sed kia feliĉo revidi ilin kaj havi la senton, ke oni ne plu estas fremdulo en tiu giganta lando.

Malfacile estas doni en orda sinsekvo miajn impresojn. Sed unu impresio elstaras super ĉiuj aliaj: kiom da bonaj, vere bonaj homoj mi renkontis ĉi tie. "Bonaj homoj", tiuj vortoj preskaŭ ne plu signifas ion, — sed ni devas konsciiĝi, pri tio, ke "bona homo" estas la nura luma punkto, la nura espero por la estonteco, la plej granda valoro, la nura kondiĉo por veni al pli bona mondo. Mi ne citos nomojn; ili ne ŝatus tion, sed ili devas scii, ke mi estas profunde tuŝita pro la akcepto, kiun mi trovis ĉi tie. Eble la eŭropaj virinoj pensas, ke la amerikaj mastrinoj facile povas esti gastamaj, ili havas komfortan domon, multajn manĝaĵojn, k.t.p. — tio estas vera, sed ili havas nenian helpan tion, ili devas ĉion fari mem, kuiri, lavi, purigi la domon, fari la aĉetojn kaj manipuli la diversajn maŝinojn, kaj tre multaj el ili havas krom tio oficon. Matenmanĝo, lunĉo kaj tagmanĝo estas zorge preparataj, kio postulas multan tempon. Mi konfesas, ke mi ankoraŭ nenie en Eŭropo tiel ŝatis la manĝaĵojn. Kompreneble la materialo estas unuaranga kaj post la milito ni ne trovis tion en multaj eŭropaj

landoj. Vere la amerika virino, same kiel la franca virino multe pli laboras ol la nederlanda. Kaj malgraŭ tio la amerika virino estas bonega gastigantino. Oni sentas sin tuj hejme. Mi ĝuste trafis la antaŭ-Kristnaskan tempon. Ĉio turniĝis ĉirkaŭ la preparoj por la plej granda festo de la jaro, kiu tute similas al nia Sankta-Nikolaa festo. La butikoj estis grandiozaj, magazenoj de 14 etaĝoj, plenplenaj de la mateno ĝis la vespero. Kia abundo ĉie! La urbo vespere estas unu lumanta foiro, kaj tamen Novjorko donas la impreson de trankvileco kaj ordo. Policianojn oni preskaŭ ne vidas. La grandega trafiko estas regulata per trafiklumoj kaj ĉiu tenas sin precize al la reguloj; devas fari tion, ĉar unu eraro kaŭzus katastrofon.

Ankaŭ la gigantaj nubskrapantoj, per sia bela simpleco, elspiras trankvilecon kaj memfidon. Kaj la homoj same memfidaj, trankvilaj; la Amerikano ne rapide ekcitiĝas, kaj li prenas la aferojn de la humora flanko. Mi estis en diversaj rondoj kaj ĉie regis tiu agrabla sfero de homoj, kiuj ne timas perdi sian dignecon. Mi estis en "cocktail party", (oni rajtis trinki ankaŭ teon) en unu el la plej luksaj hoteloj de Novjorko kiel gasto de la Sroptimista Klubo kaj kiam la muziko ekludis konatan amerikan kanton, ĉiuj gaje ekkantis kun la muziko je granda ĝojo de la muzikistaro. Oni ne aplikas ceremoniojn kaj tuj nomas vin per la antaŭnomo, kio fortigas la senton esti hejme.

Mi jam al kutimiĝas al invito por lunĉo je la 65-a etaĝo aŭ viziti iun en ĉambro 1442 de iu hotelo. Estas ekspresaj liftoj, kaj liftoj kiuj haltas ĉe ĉiu etaĝo. Se iu loĝanto de la 32-a etaĝo deziras lunĉi en la 65-a, tiam li pli rapide povas unue malsupreniri al la ter-etaĝo kaj tiam preni la ekspresan lifton al la 65-a. La vivo ĉi tie estas pli laciga pro la teruraj distancoj. Iri lunĉi ĉe iu kaj sidi unu horon en la subtera vagonaro, posttagmeze paroli ie en duhora distanco kaj vespere viziti iun, kiu loĝas en unu-kaj-duonhora distanco, ne estas io eksterordinara ĉi tie. Por dek cendoj oni povas veturi la tutan tagon sub la tero.

AMERIKA ESPERANTISTO

Trafis min, ke la infanoj ricevas multan atenton ĉi tie, ekzemple en la vagonaroj okazas, ke la infano sidas kaj la patrino staras, eĉ infanoj ok ĝis 16-jaraj. En Nederlando estas eĉ aŭto en la tramoj, ke infanoj ĝis la 18-a jaro estas devigataj cedi sian lokon al pliaĝulo, kaj la patrinoj instruas al la infanoj tuj ekstarti por doni sian lokon al staranta plenkreskulo. La infanoj ĉi tie estas traktataj kiel gravaj personoj (prave kompreneble, sed laŭ niaj ideoj ili ne devus rimarki tion mem). La bona sekvo estas, ke ili estas tre memstaraj. Kiam mi parolis kaj donis Cseh-lecionon por la lernantoj de iu privata lernejo en New Jersey, la knaboj faris tiajn inteligentajn demandojn, ke mi miris pri la saĝeco de tiuj knaboj. La direktoro ridante diris post la fino, ke li timas, ke la knaboj ne plu volos lerni la hispanan kaj francan lingvojn, kiuj estas devigaj fakoj en tiu lernejo.

Ameriko estas lando de ekstremoj, diris al mi iu enmigrinta samideano. Apud multaj bonaĵoj ekzistas la mallumaj flankoj. Ekzemple regas granda infan-krimuleco, kaj en la grandaj urboj infankrimuloj ne estas esceptoj. La kinoteatroj montras ĉiajn krimulajn filmojn, kaj ne ekzistas ia malpermeso por infanoj vidi tiujn filmojn. En nia lando estas severa kontrolo je la filmoj kaj ĉiam estas indikite, ĉu iu filmo estas malpermesita por infanoj. Multaj amerikaj laborantaj gepatroj ĝojas, kiam la infanoj vizitas la kinoteatron, sed ili ne konsciigas pri tio, ke tie ili lernas multan malbonon. Aliflanke oni serioze okupas sin ĉi tie pri tiu problemo kaj multo estas farata por eduki la infanojn en alia direkto.

La ĝenerala impresio estas, ke Ameriko estas lando, tre prospera; simpla masonisto, laborante sub iu mastro, perlaboras minimume cent dolarojn en la semajno kaj li posedas sian propran aŭton. La homoj laboras multe, sed ili havas bonan vivon. Oni diris al mi, ke plejgrandparte la Amerikanoj vidas la vivon de la reala flanko kaj ne multe okupas sin pri spiritaj aferoj, sed mi konstatis, ke multaj estas praktikaj idealistoj kiuj estas pretaj kunlabori por la

AMERIKA ESPERANTISTO

interamikiĝo de la popoloj. Mi mire konstatis, ke ili tuj vidas la grandan utilon de Esperanto, ankaŭ por prepari pli pacan mondon. La ĝenerala penso estas, ke en Ameriko oni tute ne povas senti la bezonon de internacia lingvo, sed kiam mi diris tion al iu Amerikano, li respondis: Kompreneble la Amerikanoj sentas por Esperanto, ĉar ili malŝategas lerni lingvojn, kaj ili vidas en Esperanto facilan ilon por transsalti ĉiujn aliajn lingvojn por povi atingi la tutan mondon. Jen esperiga fakto! Nia tasko nun estas disvastigi Esperanton grandskale ĉi tie. Sufiĉas doni demonstracion de unu Cseh-leciono por entuziasmigi la publikon. Mi parolis por pli ol cent studentoj, kie parolis ankaŭ reprezentanto de UNESCO kaj du ĉinaj profesoroj. Mi finis per mallonga Cseh-leciono kaj ĉiuj, inkluzive la ĉinaj profesoroj entuziasme respondis ĥore. Fidele akompanas min S-ino Doris Connor, kiu brile tradukas kaj tuj gajnas ĉies simpatian. Gesinjoroj G. Alan Connor laboras jam ĉi tie kun granda sukceso. La kampo estas vasta, sed fruktodona!

Restas al mi ĉi tie danki, danki al ĉiuj, kiuj donacis al mi unu el la plej belaj spertoj de mia vivo.

“ AMIKO SKIPPY ”

“Amiko Skippy”, bone konata hundo de Joseph R. Scherer en fruaj tagoj de vojaĝado, ne plu vivas. “Skippy” komprenis tri lingvojn: anglan, germanan, Esperantan. Li subite mortis post kolapso en mia hejmo, noktmeze inter la dekunua kaj dekdua. Je la tago kiam nia grupo kunvenis en mia domo por festi la Tagon de Zamenhof, dimanĉe la 12an, ni enterigis “Amikon Skippy” en mia domkorto kun solena Esperanta honoro. Kun granda, ligna, verda stelo kuŝanta sur la koro de “Skippy”, ni metis lin en la malgrandan tombon. Alta flag-stango indikas la tombon, kaj ĉe la supro pendas malgranda flago de Esperanto.

—EDWIN SIEVERS, 2016 *W. Alexandrine, Detroit, Mich.*

DEZERTA NOKTO

Vera Sperto de ELBERT WELLS

Betino estas lupino. Kiam ŝi estis nur eta lupido, Johano Korbet, sperta ĉasisto kaj kaptilisto, elfosis ŝin el la patrina kuŝejo. Depost tiam, ŝi pasigis sian vivon ligita je la fino de ĉeno — malpeza sed forta. Sed, ho ve, la alia fino de la ĉeno estis ĉiam ligita al iu objekto, kiel nun al la akso de veturilo.

Betino dormas trankvile inter la du malantaŭoj radoj de la veturilo. Baldaŭ ŝi movetas sin iom, kaj dum ŝi kuŝas, levus unu orelo por aŭdi pli klare la sonojn de violono ludata en la manoj de Johano Korbet. La sonoj svebas en la brila lunlumo.

El mia lito mi povas vidi sinjoron Korbet, dum li atente rigardas la lupinon. Li tiras la arĉon jen sur unu, jen sur alia kordo de sia malnova, kaduka violono. Mia lito estas la volvaĵo de vakero, metita sur la sablon proksime al tufo de kakto, kvindek futojn for de la veturilo de Johano Korbet. Mi estas invitita pasigi la nokton kun la ĉasisto, dum mia resto en la dezerta regiono de Tekso. Mi jam enlitiĝis. Sed Korbet klarigis, ke li sekvos mian ekzemplon nur post li finas "la serenadon al Betino". Mi observas lin dum li sidas sur roko apud la veturilo. Li vagas per la arĉo, hezite kaj eksperimente, sur la kordoj de la violono.

Kiam li vidas, ke la sonoj — ie inter la mezaj kaj malaltaj tonoj — ŝajne kaŭzas al Betino la plej multan ekciton kaj ĝenon, li restas en tiu serio, rigardas intente la reagojn de Betino, kaj komencas emfazi iun apartan noton, donante al ĝi iom diferencon nuancon de sono — jen pli laŭta, jen pli mallaŭta, jen pli intensa, jen malpli intensa.

Betino ruliĝas de sia flanko al sia stomako, kapo streĉita kaj ambaŭ oreloj etenditaj. Korbet persiste flegas tiun saman noton, observante ŝin intente. Betino leviĝas, krietas, turniĝas kelkfoje, komencas kuŝiĝi denove, sed nerveme restas sidanta, atenta, streĉa. Korbet persistas, iom plialtigas

AMERIKA ESPERANTISTO

la sonon, iom male, premante pli peze per la arĉo. En evidenta malkomforto Betino bojetas. Korbet preme tenas al tiu plorema noto. La sono tre videble turmentas la animon de la lupino. Kun subita ekbojo, ŝi turniĝas dufoje. Ŝi levas la nazon, ne rekte supren sed inkline supren, kaj nun daŭre kaj sovaĝe elverŝas al la nokta aero strangan, raŭkan torenton de lupa malfeliĉo, sopiro kaj izoleco — sonon kiu vibretas, vibras, pliintensiĝas denove kaj denove, dum la violono, mallaŭte sed senhalte nun, torturas ŝin.

Mi ne povas vidi la vizaĝon de Korbet sed mi estas certa, ke li ridetas: "Se tiu virlupo, Du-Piedfingro, estas eĉ kvin mejlojn distance, li aŭdas tiun lastan bojadon!" li diras, metante la violonon en la malpuran kusen-kovrilon, kiu servas kiel ĝia ujo.

"Kiom da kapt-mono vi ricevus por la skalpo de tiu Du-Piedfingro?" mi demandas.

"Ne estas la skalpo kiu interesas min, sed tiu dupiedfingra malantaŭa kruro! La ranĉistoj en du ŝtatoj volonte donos premion de kvarcent dolaroj al la persono kiu kaptas Du-Piedfingron. Jam la ŝafoj, kiujn tiu malbonulo mortigis nur por distro, depost la tempo kiam li perdis siajn aliajn piedfingrojn en mia kaptilo, ebligus . . ." Subite Korbet haltas, kaj tenas avertan fingron por silento, dum Betino elsaltas de la tero, streĉa kaj atenta, kaj turnas sin rekte al la montetoj en la nordo — mejlojn for, sed nedefinite videblaj en la lunlumo.

Mi aŭdis neniun sonon, sed mi levas la kapon kaj apogas min sur la kubuto. Kaj jen, al miaj oreloj venas de mejloj for — kaj mi sentas, ke la haroj sur la nuko leviĝas — la raŭka, vibra, responde krio de vir-lupo, elstara, defia, en tono pli malalta ol la plej malalta bas-kordo de bas-violono. Dum mi aŭskultas, la bojkrio flugas en grandaj ondoj de pulsanta sono. Baldaŭ ĝi for-mortiĝas, dum la ejoj kaj aero modulas ĝin — kaj fine ĝi malaperas en la silenton de la dezerta nokto, lasante nur lunlumon kaj ombrojn.

"*Estas li!*" triumfe diras Korbet. "Nur tiu Du-Piedfingro

AMERIKA ESPERANTISTO

povas tiel bojegi." Kaj post paŭzo, "Inter nun kaj la malleviĝo de la luno, li direktos sin ĉi tien, vagante laŭlonge de la kontraŭ-lupa barilo je la okcidenta flanko de la ranĉo 'Ĝemelmonto'. Mia plej granda kaj plej bona kaptilo estas ĝuste tie, kie pasintfoje li komencis elfosi truon por subpasi la barilon. Li haltos ĝuste tie, kaj penos pli profunde fosi tiun truon — mi esperas!"

Kaj mi, kuŝante ĉi tie en mia lit-volvaĵo, estas duone esperanta, pro ia nedifinita kaŭzo, ke Du-Piedfingro ne faros tion.

— *Tr. DTC*

SEP FRATOJ, de *Aleksis Kivi*, (tr. Ilmari Ekstrom). Eldonis Vilho Setälä. Akirebla ĉe EANA, bindita \$3.50, broŝurita \$2.75, afrankite.

Unu el la ĉefverkoj de finna literaturo, "*Sep Fratoj*", aperas en verda vesto. Kun granda scivolemo mi atendis la verkon, ĉar oni ja heroldis ĝin kiel gravan akiraĵon por nia literaturo. Mi konfesu, ke iom dube mi priatentis tian fanfaronadon.

Mi komencis la legadon, kaj vere mi tiom interesigis pri la sep fratoj, ke tre rapide mi finlegis la 360-paĝan libron. Plene mi konstatis, ke jen estas ĉefverko. Temas pri sep junaj fratoj — kiuj heredis bienon, sed al kiuj ne plaĉis tiu stabila kaj seninteresa vivo — kaj tial ili rifuĝis al la arbaroj. Plue instigis ilin, ke oni devigis ilin lerni kiel skribi kaj legi, kaj la abocolibro terurigis ilin.

Kaj, kiajn aventurojn ili spertis tie, meze de la amataj arbaroj! Laŭ ilia kanto:

*Ciam fartis bone ni bivake ĉe rivero,
fajro estis imperi', kaj akvo la biero.*

Sed ne ĉiam iris tiel flue kaj harmonie la vivo. La ĉasado ofte fariĝis danĝera; fajron kaj froston ili devis kontraŭbatali; ili kverelis inter si — sed tamen unuiĝis kiam minacis danĝero. Sed malgraŭ la vivo sovaĝa, ili posedis bonan karakteron. Post iom da jaroj ili maturiĝis ne nur korpe sed ankaŭ mense. Ili konstruis fruktodonajn bienojn, diligente trastudis la malamegitan abocolibron kaj la Biblion; eĉ prenis edzinojn kaj fariĝis bonaj kaj estimataj anoj de la homa socio. Kiamaniere ĉio tio okazis, vi mem legu la libron.

— *Wm. P. Vathis.*

BEST ESPERANTO BOOKS AT REASONABLE PRICES

Here is a list of books from Sweden, noted for excellent Esperanto style, and best quality paper, printing and binding. The prices are right, too! For example, compare the *Sveda Antologio* with those of other countries. It is de luxe from paper to cloth cover, at only \$3.75. Or, compare the superb cloth-bound novel, *Gösta Berling*, by Selma Lagerlöf, at \$3.00, perfectly manufactured, free from Anglicisms, and a credit to our movement. We highly recommend these books. Order several titles now, from *American Esperantist Book Service*, 114 West 16th Street, New York 11, N. Y.

Note, that when you buy books from *American Esperantist*, all profits are used to give you a better magazine and a better Central Office for E.A.N.A.

<i>Originala Esperanta Legolibreto</i> , Widstrom, 46 pp. many little stories & essays, well recommended reader15
<i>Kudlago, la malgranda eskimo</i> , Hichtum, 40 pp. delightful story of native youth in Greenland, quite easy30
<i>Barbro kaj Eriko</i> , Schneider & Carlsson, 40 pp, il, little romance bet. Alois & Magda thru model letters25
<i>Bengalaj Fabeloj</i> , Sinha, 40 pp, three very interesting exotic fabels from India, by Hindu Esperantist30
<i>Dialogoj kaj Komedietoj</i> , Dahl, 32 pp, ten easy diverse short playlets for Esperanto meetings and courses25
<i>Dua Rapsodio</i> , compiled by Szilagyi & Elg, 48 pp, excellent variety storiettes, Espo language & movement70
<i>Tria Rapsodio</i> , compiled by Szilagyi, 48 pp, third collection of important stories, fabels, essays, etc.70
<i>Kvara Rapsodio</i> , compiled by Szilagyi, 48 pp, fourth compilation of interesting variety from famous authors70
<i>Bargain</i> in best possible reading and Esperanto information: <i>Dua, Tria, Kvara Rapsodioj</i> , all 3 books for.....	1.90
<i>La Esperanto-Klubo</i> , Malmgren, 48 pp, crammed with ideas for organizing clubs, programs, fun, courses, etc.25
<i>Al Torento</i> , Engholm, 2nd ed, 93 pp, original novel of life in a Swedish industrial village, simple style50
<i>Gösta Berling</i> , Selma Lagerlöf, 552 pp, complete 2 parts in 1 de luxe cloth-bound vol., world-famed novel	3.00
Same volume, except bound in 3-color heavy paper	2.35
<i>Infanoj en Torento</i> , Engholm, Part 1 & 2, 2 vols, 100 pp & 144 pp, remarkable story, simple style. Both for	1.70

AMERIKA ESPERANTISTO

<i>La Fino</i> , Count Folke Bernadotte, complete il. popular edition, account of German negotiations during war.....	1.00
<i>La Granda Aventuro</i> , & other original stories, Szilagyí, 144 pp, sprightly "Stelolibro" edition, bound volume	2.25
<i>La Konscienco Riproças</i> , August Strindberg, 59 pp, novel of moral conflict, by great Swedish author, only30
<i>La Ringo de la Generalo</i> , Selma Lagerlöf, 127 pp, novel, one of most brilliant works, in superb translation75
<i>Pasko</i> , August Strindberg, 88 pp, drama in three acts, famous dramatic work, translated in simple style60
<i>Sveda Antologio</i> , ed by Jansson, Beckman, Lenner, 2 vols in one de luxe book, gold stamped, bound in cloth	3.75
<i>La Homaj Rasoj de la Mondo</i> , Nordenstreng, 212 pp, 140 il, incl. nudes, comparing characteristics all races	1.35
<i>Tra Sovaga Kamcatko</i> , Sten Bergman, 277 pp, richly il, life in Siberian peninsula, far northeast Russia	1.75
<i>Sonoj kaj Vortoj en Esperanto</i> , Paul Nylén, 40 pp, important commentary on pronunciation & wordbuilding.....	.60
<i>Kvindek Jarojn kun Paul Nylén</i> , 64 pp, 8" x 11", every page richly il, a "book-film" of Espo events during life of this great pioneer, 1892 thru 1942, history, congresses, authors, great events, projects from Volapük to IALA. A "must" for every real Esperantist75
<i>Kaj Ĉio Restas Penso sed Ne Faro</i> , Lakshmiswar Sinha, 15 pp, essay on understanding & human brotherhood25

Sveda Esperanto-Gazeto "La Espero"

The magazine of the Swedish Esperanto movement, "*La Espero*", is beautifully printed, chiefly in Esperanto, and issued regularly every month in 8, 12, or 16 pages. Subscribe through AE Book Service. "*La Espero*", yearly subscription

\$1.70

(Here are subscription rates to other magazines.)

<i>The British Esperantist</i> , bi-monthly	\$.85
<i>La Praktiko</i> (magazine of UL)	2.50
<i>La Juna Vivo</i> , TJO, monthly	1.25
<i>Literatura Mondo</i> , bi-monthly	3.00
<i>Heroldo de Esperanto</i> , twice a month	4.00
<i>Internacia Kulturo</i> , (Bulgarian Leftist Magazine)	2.50

Note, that when you order your Esperanto magazines through *American Esperantist*, all commissions are used to give you a better AE and a better Central Office for E.A.N.A.

ESPERANTO-KRONIKO

MOSAMO, tre vigla Esperanto-grupo en 'Missouri School of Mines', Rolla, Mo., konstante antaŭenigas Esperanton sub gvidado de *John M. Brewer*. Ili sukcesis enkonduki 15-minutan radio-programon, ĉiusemajne, en Stacio-KTTR, merkrede je 7:45 p.m., kun Esperanto-informoj kaj lecionoj. Esperanto-libroj troviĝas en la publika biblioteko; lokaj ĵurnaloj ofte presas informojn pri Esperanto-aferoj; kaj — ne malplej grava por Esperanto en Ameriko — la membroj de Mosamo aliĝas al EANA.

En Denver, Colorado, *D-ro W. Solzbacher* klarigis la necesecon kaj utilecon de Esperanto, en prelego pri "Mondaj Problemoj" en la Kongreso de la Katolika Studenta Asocio pri Gazetaraj Aferoj. Post la parolado, redaktoroj de kelkaj gazetoj esprimis intereson pri Esperanto.

Montezuma Mountain School for Boys, Los Gatos, Calif., plej daŭre kaj regule instruas Esperanton, sub la sperta Prezidenteco de *Prof. E. A. Rogers*. Li raportas, ke ĉiujare la tuta klaso en la oka stud-jaro lernas Esperanton. La plenaĝuloj, inkluzive de la instruistaro, ankaŭ studas la interlingvon, por tiu celo uzante la novan libron, "Esperanto — The World Interlanguage".

Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio, TEKA, iam tre aktiva en la movado, nun estas reorganizata. Kuracistoj, dentistoj, farmaciistoj, ktp, skribu al *D-ro Paul Kempeneers*, 19 Avenue Montjoie, Bruxelles, Belgujo.

New York Herald Tribune enhavis du longajn leterojn pri Esperanto, en aŭtuno. Unu estis de *Mark Starr*, Eduka Direktoro de ILGWU, kiu menciis siajn spertojn pri la praktika uzo de Esperanto en Japanujo, kien li iris kiel konsilisto pri laboristaj aferoj laŭ invito de Generalo MacArthur. La alia estis de *D-ro W. Solzbacher*, Prezidanto de EANA, kaj pritraktis la uzon de Esperanto en internaciaj radio-programoj, ĝian instruon en lernejoj, la Esperanto-gazetaron, kaj la neŭtralecon de la lingvo.

ESPERANTO-KRONIKO

Peter Heitkamp, Vincennes, Indiana, aranĝis ekspozicion pri Esperanto en la altlerneja biblioteko. Kelkaj studentoj interesiĝis pri la interlingvo, kaj nun troviĝas nova Esperanto-grupo sub la gvidado de Petro.

Ni funebras: Jam en AE Bulteno ni presis pri la granda perdo de Prezidanto *Edwin L. Clarke*, per subita morto je 15-a Septembro. Tre malĝoje ni ricevis informojn pri la morto de tri aliaj pioniroj en Esperantolando. La 2-an Oktobro, forpasis *George Winthrop Lee*, Concord, Mass., 81-jara Li multe laboris en la plej fruaj tagoj de EANA, kiel Sekretario, Help-Redaktoro, ktp. Dum multaj jaroj li estis Prezidanto de Bostona Esperanto-Societo, kaj tenis al propagando por Esperanto ĝis la fina tago. Alia multamata samideano, *S-ino Fannie A. Baker*, Troy, Pa., 87-jara, mortis 27 Julio 1948. Kaj *Hugh I. Keyes*, Uniontown, Pa., 78-jara, mortis 10 Septembro 1947, viktimo de aŭtomobila akcidento.

"*Esperanto—The World Interlanguage*", la nova libro, estas efika propagandilo por Esperanto en publikaj kaj lernejoj bibliotekoj. Diversaj bibliotekoj senpere mendas la libron de la Centra Oficejo, sed plejparte ili mendas la libron pro petoj de Esperantistoj. Ĉu la nova libro troviĝas en via biblioteko? Se ne, petu!

Harry T. Leeper instruas Esperanton en 'East Fairmont High School', W. Va., al grupo de studentoj kiuj nomas sin la Interlingva Klubo.

Seattle, Wash., spertas novan viglan agadon por Esperanto. *S-ro F. Carlson* gvidas publikajn kursojn, kaj *S-ro D. Richardson* gvidas kurson ĉe la Universitato.

Sukcesis pri EANA-Atestoj: Atesto pri Lernado — *Raymond Canon*, London, Ont. Atesto pri Kapableco, kun Rajto de Daŭra Instruado — *E. C. Pollock*, Fall Brook, Cal., kaj *S-ino E. D. Wainman*, Little Genesee, N. Y.

ESPERANTO-KRONIKO

La Lima Esperanto-Asocio, Lima, Ohio, plej imitinde elstaras kiel bona kaj fidela Esperanto-grupo en Usono. Ili daŭre propagandas Esperanton en Lima, sub la sperta kaj lerta prezidanteco de D-rino Beecher. Ili jam tre sukcese gastigis EANA-Kongreson. Elkore ni salutas la novan oficistaron de tiu asocio: *D-rino Luella K. Beecher*, Prezidanto; *S-ino Harry Jay*, Unua Vic-Prezidanto; *S-ino Earl Sealts*, Dua Vic-Prezidanto; kaj *S-ino Arthur M. Vaughn*, Sekretario kaj Kasisto.

David D. Bartholomew, Bozeman, Montana, estis nomita Klub-Tradukisto por Esperanto de la 'American Collectors Exchange' kiu havas sidlokon en Minneapolis. Spite de grandaj malfacilaĵoj, David konstante kaj efike klopodas por Esperanto.

Donald R. Broadribb, Rochester, N. Y., skribis "leteron al la redaktoro" de Rochester Times-Union pri Esperanto, uzante informon el la nova flugfolio de EANA, "For Better International Understanding". Je la fino de la letero li donis la adreson de EANA. Malgranda inundo da informetoj alvenis al ni de Rochester, pri Esperanto. Ni ja rekomendas tian agadon al ĉiuj membroj de EANA.

Esperantistaj Artistoj, pri kiuj ĉiuj samideanoj devus informiĝi, estas *Robert Blackstone kaj Joy Postle*. Ili prezentas tre belan kaj originalan akton pri "Glamour Birds of the Everglades", antaŭ organizoj, kluboj, grupoj, kaj en teatroj, ktp. Ilia flugfolio pri la prezentado enhavas bonegan paragrafon pri Esperanto. Ni konsilas, ke vi interkonatiĝu kun ili (skribu Esperante aŭ angle), kaj sendu \$1 por du bele ilustritaj libroj, aŭtografitaj, pri "Glamour Birds of the Everglades". Unu dolaro estas tre eta prezo por tiom da arto, kun poemoj kaj priskriboj pri la kolorplenaj birdoj de la tropikolandoj. Sendu vian dolaron kun mendo al: *Robert Blackstone, Box 217, Orlovista, Fla.*

DEZIRAS KORESPONDI

Argentino. S-ro Jorge Bondone, Irigoyen 428, *Bell Ville* (Cordoba.) Junulo dez. kor. kaj interŝ. aĵojn kun Usonanoj.

Belgujo. S-ro G. Destray, Tolhuislaan 22, *Gent*. Poŝtoficisto, 23-j., dez. kor. kun usonaj junulinoj.

Bulgario. D-ro Kiril Dramaliev, str. Vrabĉa 10, *Sofia*. Dez. kor. pri reformoj en la sistemo de instruado.

Bulgario. S-ro Dimitar A. Popov, *Hajredin*, Orehovsko. 20-j. nova Esperantisto dez. kor. kun Usonanoj.

Ĉekoslovakio. Savo Kroupa, Nadrazni 40, *Ĉeb.* 16-j. skolto dez. kor. tutmonde, interŝ. PM kaj il. PK.

Ĉekoslovakio. Vaclav Pacanda, Bolevec 525, *Plzen*. Dez. interŝ. 5 mm "Kodak" kolorfilmon kontraŭ ĉekoslovakajoj.

Ĉekoslovakio. Rudolf Sochor, Holeĉkova 7, *Praba-Smichov*. Dez. interŝ. il. PK kun la tuta mondo. Certe respondas.

Danujo. S-ino Agnete Hermund, Adelvej 4, *Risskov v/Aarhus*. Dez. kor. precipe kun danoj en Usono.

Danujo. Frans Jaehger, Italiensvej 45, *Copenhagen S*. Dez. kor. tutmonde, ankaŭ kun genegroj en Ameriko.

Finlando. V. Eronen, *Kerkkoo*. Informo pri "novaj nomoj", originalaj kaj universalaj por ĉio kaj ĉiu. En Esperantujo ĉiam brilas la suno. Toleru trikot-novaĵon pri radio "ojo" kostumo.

Franĉujo. Roger Coleny, Esperanto-Delegito, *Gap*. Liveras ilustritan serion (18 bildoj) de PK kun Esperanto-teksto kontraŭ 6 resp. kup.

Germanujo. Erich Bergmann, Schwarzerweg 247, (22a) *Wuppertal-Elberfeld*, Brita Zono. Dez. kor. kun Amerikanajoj.

Germanujo. Albert Funke, Hochneukircher-str. 12, Otzenrath, Kries, Grevenbroich, Bezirk, *Dusseldorf* (22a), Brita Zono. Malnova germana Esp-isto mankas ĉion. Helpu al mi!

Germanujo. Gerd Müller, Schwanenstr. 34, (22a) *Velbert* (Rheine), Brita Zono. 18-j. studento dez. kor. il. PK.

Germanujo. Georg Englert, Rathochstr. 59, *Munchen-Obermenzing*, U. S. Zono. Dez. vendi akvarel-pentraĵojn en U. S. A. Skribu al li pri prospekto.

Japanujo. Prof. Kiyosi Ikegawa, 1618 Kori, Neyagawacho, Kitagawachi-gun, *Osaka-fu*. Administranto pri "social work" dez. kor. kun samfakanoj nur pri tiu okupo.

Afriko. Jorge A de Moraes Carvalho, c/o Alfandego, *Lobito*, Angola, Portugalga Okcidenta Afriko. Dez. kor. kun ĉiuj landoj pri ĉiuj temoj.

Svedujo. S-ro Åke Blomberg, Lortkollsgatan 2, *Lidköping*, 27 j. svedo dez. kor. kun gesamideanoj en Ameriko.

RARE FIND IN ESPERANTO RECORDS

IMPORTANT TOPICS AND SPEAKERS

Only by unusual good fortune have we succeeded in acquiring several of each of the following unique Esperanto records — the last remaining stock from previous European manufacturers. These are perfect, unused, 2-sided 12-inch records, made by the famed natural-voice "Tri-Ergon Foto-Electro Process" — masterpieces of recording art. We can supply only those members who send their orders early, while the limited stock lasts.

"Tri-Ergon Record" No. 1, price \$3.85 postpaid.

(1-A) *Prologo por la Dek-Naŭa Universala Esperanto-Kongreso en Danzig*, 40th Jubilee. Dramatic prologue to the Congress, by Edith Herrnsstadt-Oettingen.

(1-B) *Parolado pri la Inventaĵo "Tri-Ergon" por fari Foto-Elektron-Diskojn*. Important for its popular-science manner of presentation, using many simple scientific words. Speech by Edith Herrnsstadt-Oettingen.

"Tri-Ergon Record" No. 2, price \$4.35 postpaid.

(2-A) *El la Parolado de D-ro Zamenhof en la Unua Universala Kongreso de Esperanto*, 1905 at Boulogne sur Mer. There, Zamenhof presented "Preĝo sub la Verda Standardo." Speech recited by Edith Herrnsstadt-Oettingen.

(2-B) *Parolado de D-ro Edmond Privat en la 40-a Jubileo de Esperanto, Danzig* about Zamenhof, Esperanto progress, and the universal spirit of understanding. Recorded by Dr. Privat, famed Esperantist orator.

"Tri-Ergon Record" No. 3, price \$5.50 postpaid.

(3-A) & (3-B) *Klarigoj pri la Prononcado kaj Akcentado de Esperanto*. One of the most unique and helpful records ever produced in Esperanto. Dr. Privat gives examples and counsel about the pronunciation of Esperanto to many peoples: Hungarians, Germans, Slavs, Poles, Czechs, Italians, Englishmen, etc. He follows with illustrations and examples of Zamenhof's personal manner of pronunciation. We have only eight of these records. Order at once.